การจัดองค์ความรู้ (KM)

หน่วยตรวจสอบภายใน

แผนการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management : KM)
หน่วยตรวจสอบภายใน
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหาด

๑. หลักการและเหตุผล

หน่วยตรวจสอบภายในมีภารกิจหลักในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการบริหารงานเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหลักธรรมาภิบาล การจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management: KM) จึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยรวบรวมองค์ความรู้จากการปฏิบัติงานจริง ถ่ายทอดประสบการณ์ของบุคลากร และพัฒนาระบบตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

๒. วัตถุประสงค์ของการจัดการองค์ความรู้ (KM)

๑. เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของบุคลากรในหน่วยตรวจสอบภายใน
๒. เพื่อสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในให้เป็นระบบเดียวกัน
๓. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้ในการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. เพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และลดความเสี่ยงในการบริหารงานของหน่วยงาน

๓. องค์ความรู้ที่เลือกจัดการ (Knowledge Focus)

๑. กระบวนการตรวจสอบภายในตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในภาครัฐ
๒. การบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานของรัฐ
๓. การติดตามผลการแก้ไขข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบภายในและภายนอก

๔. กระบวนการจัดการองค์ความรู้ (KM Process)

ขั้นตอน	รายละเอียดการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑. การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification)	วิเคราะห์ภารกิจหลักของหน่วยตรวจสอบภายใน เพื่อระบุองค์ความรู้สำคัญที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน	หน.หน่วยตรวจสอบภายใน
๒. การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition)	สร้างองค์ความรู้จากการปฏิบัติงานจริง การตรวจสอบหน่วยงานภายใน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่น	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน
๓. การจัดระบบความรู้ (Knowledge Organization)	จัดเก็บองค์ความรู้ในรูปแบบเอกสาร คู่มือ แบบฟอร์ม และฐานข้อมูลออนไลน์ของ อบต.	หน่วยตรวจสอบภายใน
๔. การประมวลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification)	คัดเลือกความรู้ที่ถูกต้อง ทันสมัย และสอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจสอบภายใน	หน.หน่วยตรวจสอบภายใน

ขั้นตอน	รายละเอียดการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
๕. การเข้าถึงและแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing)	จัดประชุม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรืออบรมภายในเกี่ยวกับการตรวจสอบและควบคุมภายใน	หน่วยตรวจสอบภายในร่วมกับกองคลัง
๖. การเรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้ (Knowledge Application)	นำองค์ความรู้ไปใช้ในการตรวจสอบ การวางแผนความเสี่ยง และการรายงานผลการตรวจสอบ	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน
๗. การประเมินผลและปรับปรุง (Knowledge Evaluation)	ประเมินผลการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการตรวจสอบ และสรุปเป็นรายงาน KM ประจำปี	หน่วยตรวจสอบภายใน / ผู้บริหาร

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. บุคลากรมีความรู้และทักษะด้านการตรวจสอบภายในเพิ่มขึ้น

๒. หน่วยตรวจสอบภายในมีมาตรฐานการทำงานที่ชัดเจน เป็นระบบเดียวกัน

๓. หน่วยงานมีการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ

๔. การดำเนินงานของ อบต. โปร่งใส ตรวจสอบได้ และลดข้อผิดพลาดทางการเงิน

๗. ผู้รับผิดชอบแผนการจัดการองค์ความรู้ (KM)

๑. หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน (ประธาน)

๒. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน (เลขานุการและผู้ดำเนินการ)

๓. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหาด (ที่ปรึกษาและกำกับดูแล)

๘. การรายงานผลและการนำเสนอ

๑. จัดทำ รายงานผลการจัดการองค์ความรู้ (KM Report) ประจำปี

๒. นำเสนอผลการดำเนินงานต่อผู้บริหารและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๓. เผยแพร่ผลการจัดการองค์ความรู้ในเวที KM ของหน่วยงาน

องค์ความรู้ที่เลือกจัดการ (Knowledge Focus)
หน่วยตรวจสอบภายใน
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหาด

๑. กระบวนการตรวจสอบภายในตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในภาครัฐ

สาระสำคัญของความรู้

การตรวจสอบภายในเป็นกระบวนการที่ช่วยให้องค์กรดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดยใช้หลักเกณฑ์ตาม มาตรฐานการตรวจสอบภายในภาครัฐ (กรมบัญชีกลาง) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริหารและประชาชน

องค์ความรู้ที่ได้

๑. หลักการและแนวทางการตรวจสอบภายใน
๒. การวางแผนตรวจสอบประจำปี
๓. การดำเนินการตรวจสอบภาคสนามและการเก็บหลักฐาน
๔. การรายงานผลการตรวจสอบและการติดตามการแก้ไขข้อบกพร่อง

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงาน
๒. ป้องกันความผิดพลาดและความเสียหายทางงบประมาณ
๓. ส่งเสริมธรรมาภิบาลและความโปร่งใส

๒. การบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานของรัฐ

สาระสำคัญของความรู้

การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้หน่วยงานสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิผล โดยลดโอกาสเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย หรือการทุจริต ซึ่งเป็นภารกิจที่หน่วยตรวจสอบภายในมีบทบาทสนับสนุนอย่างใกล้ชิด

องค์ความรู้ที่ได้

๑. การวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงในแต่ละกระบวนงาน
๒. การประเมินระดับความเสี่ยง (โอกาสและผลกระทบ)
๓. การกำหนดมาตรการควบคุมภายในและแนวทางป้องกัน
๔. การติดตามผลและประเมินประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยง

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. หน่วยงานมีระบบการควบคุมภายในที่เข้มแข็ง
๒. ลดปัญหาความผิดพลาดและการทุจริต
๓. เสริมสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการบริหารงาน

๓. การติดตามผลการแก้ไขข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบภายในและภายนอก

สาระสำคัญของความรู้

เพื่อให้ข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบของหน่วยงานภายในและภายนอก (เช่น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือ สตง.) ถูกนำไปปฏิบัติจริง หน่วยตรวจสอบภายในต้องมีระบบติดตามผลที่ชัดเจนและเป็นระบบ

องค์ความรู้ที่ได้

๑. การรวบรวมและจัดลำดับข้อเสนอแนะจากรายงานตรวจสอบ

๒. การติดตามสถานะการดำเนินการของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๓. การรายงานผลต่อผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบ

๔. การจัดเก็บข้อมูลและหลักฐานการแก้ไขปัญหา

การนำไปใช้ประโยชน์

๑. หน่วยงานมีการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง

๒. ลดความซ้ำซ้อนของข้อบกพร่องในรอบปีถัดไป

๓. เสริมสร้างภาพลักษณ์องค์กรที่โปร่งใสและรับผิดชอบ

คู่มือการปฏิบัติงาน
ตามแผนการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management : KM)
หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหาด

---

๑. เรื่อง กระบวนการตรวจสอบภายในตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในภาครัฐ

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การดำเนินงานตรวจสอบภายในเป็นไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และแนวทางที่กำหนดโดยกระทรวงการคลัง

๒. และเพื่อส่งเสริมให้การบริหารงานของหน่วยงานมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้

๒. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. **การวางแผนการตรวจสอบ (Audit Planning)**
- ศึกษาและประเมินความเสี่ยงของหน่วยงาน
- จัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี
- เสนอผู้บริหารอนุมัติแผนการตรวจสอบ

๒. **การดำเนินการตรวจสอบ (Fieldwork)**
- รวบรวมข้อมูลและหลักฐานการปฏิบัติงาน
- วิเคราะห์ ประเมินผล และเปรียบเทียบกับระเบียบ/นโยบายที่เกี่ยวข้อง
- สรุปข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเบื้องต้น

๓. **การรายงานผลการตรวจสอบ (Reporting)**
- จัดทำรายงานผลการตรวจสอบอย่างเป็นทางการ
- เสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะ

๔. **การติดตามผล (Follow-up)**
- ตรวจสอบการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
- รายงานผลการติดตามต่อผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- การตรวจสอบเป็นระบบ ถูกต้องตามมาตรฐานภาครัฐ
- เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน
- ยกระดับคุณภาพงานตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบล

๒. เรื่อง การบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานของรัฐ

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้หน่วยงานสามารถระบุ วิเคราะห์ และบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. **การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)**
- วิเคราะห์กระบวนการทำงานในแต่ละส่วนงาน
- ระบุเหตุการณ์หรือปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง

๒. **การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)**
- พิจารณาความรุนแรงและโอกาสที่จะเกิดขึ้นของแต่ละความเสี่ยง
- จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง

๓. **การจัดการความเสี่ยง (Risk Management)**
- กำหนดมาตรการควบคุม ป้องกัน หรือลดผลกระทบจากความเสี่ยง
- มอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ

๔. **การติดตามและทบทวน (Monitoring and Review)**
- ติดตามผลการดำเนินการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
- ทบทวนและปรับปรุงมาตรการตามสถานการณ์

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- การตรวจสอบเป็นระบบ ถูกต้องตามมาตรฐานภาครัฐ
- เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน
- ยกระดับคุณภาพงานตรวจสอบภายในขององค์การบริหารส่วนตำบล

๓. เรื่อง การติดตามผลการแก้ไขข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบภายในและภายนอก

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขข้อเสนอแนะจากหน่วยตรวจสอบภายในและภายนอกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องส่งผลให้หน่วยงานสามารถพัฒนาการบริหารจัดการได้อย่างยั่งยืน

๒. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. **รับข้อเสนอแนะจากรายงานการตรวจสอบ**
- บันทึกข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบภายใน/สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน
- แจ้งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้รับทราบ

๒. **การกำหนดแผนการแก้ไข**
- ประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางและระยะเวลาในการแก้ไข
- จัดทำแบบฟอร์มแผนการดำเนินการแก้ไข (Action Plan)

๓. **การติดตามผลการแก้ไข**
- ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการดำเนินการแก้ไข
- รายงานผลการติดตามต่อผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

๔. **การสรุปผลและรายงาน**
- สรุปผลการติดตามการแก้ไขข้อเสนอแนะในรอบปี
- จัดทำรายงานเสนอผู้บริหารเพื่อใช้ประกอบการประเมินคุณภาพงานตรวจสอบ

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- หน่วยงานมีระบบติดตามผลที่เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
- ข้อบกพร่องที่ตรวจพบได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมการบริหารจัดการภายในให้โปร่งใสและมีมาตรฐาน